

An aerial photograph of a wind farm in a dense forest. The sky is a mix of blue and orange, suggesting sunset or sunrise. A road winds through the trees in the foreground. The text is overlaid on the image.

Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset

Jakeluverkon kanssa rinnankäyvien
tuotantolaitosten liitännäsuojaus

Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset

YLEISTÄ

- + Tämä ohje käsittelee jakeluverkon kanssa rinnankäyvän, pienjänniteverkkoon kytkettävän, korkeintaan 1 MW:n, sähköntuotantolaitoksen teknisiä vaatimuksia. Ohje koskee myös asiakkaan sisäisen verkon kautta jakeluverkon kanssa rinnankäyviä sähköä tuottavia laitoksia. Huom. jo huomattavasti alle 1 MW tehoiselta tuotantolaitokselta voidaan edellyttää kytkentää keskijänniteverkkoon.
- + Ohje koskee mm. seuraavia tuotantomuotoja: suuntaajalaittein sähköverkkoon liitetyt aurinkopaneelit tai akustot, polttokennolaitokset, pyörivät generaattorit, kaksisuuntaiset sähköautojen latauslaitteet.

Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset

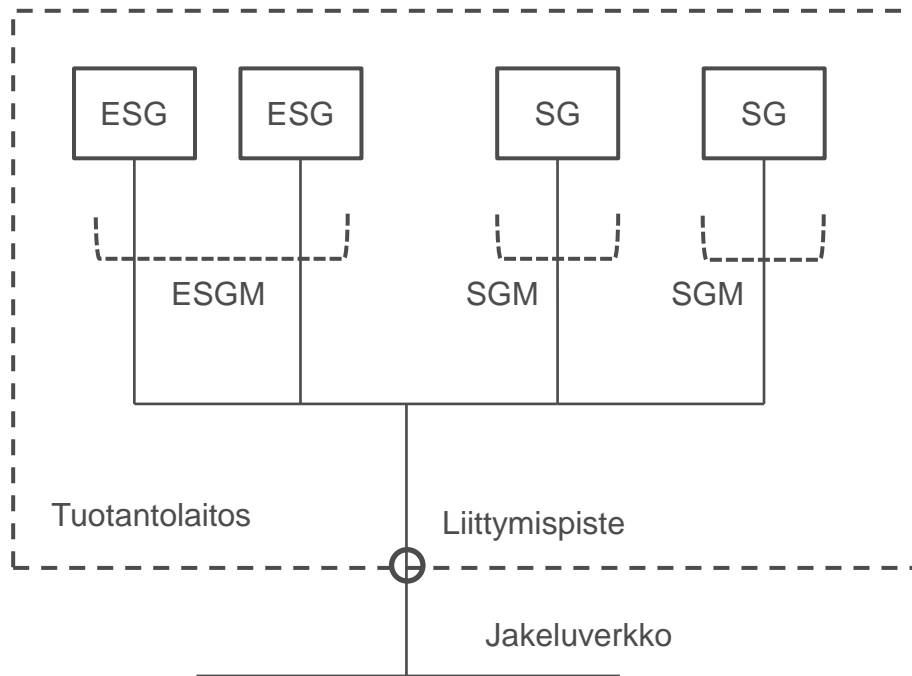
JAKELUVERKON KANSSA RINNANKÄYVIEN TUOTANTOLAITOSTEN LIITÄNTÄSUOJAUS

- + Carunan jakeluverkon kanssa rinnankäyvien tuotantolaitosten osalta tulee noudattaa
 - Standardia SFS-EN 50549-1 Requirements for generating plants to be connected in parallel with distribution networks. Part 1: Connection to a LV distribution network. Generating plants up to and including Type B
 - Energiategollisuuden verkostosuositusta *Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset (3.6.2021)*
 - + Sekä suosituksen liitteessä 1 esitettyjä suojausasetteluja
 - $\geq 0,8$ kVA tuotantolaitosten osalta tulee noudattaa Fingridin ohjetta *Voimalaitosten järjestelmätekniiset vaatimukset VJV2018*
 - $\geq 0,8$ kW (mitoitusteho tuotantotilassa on vähintään 0,8 kW) sähkövarastojen osalta tulee noudattaa Fingridin ohjetta *Sähkövarastojen järjestelmätekniiset vaatimukset SJV2019*

Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset

JAKELUVERKON KANSSA RINNANKÄYVIEN TUOTANTOLAITOSTEN LIITÄNTÄSUOJAUS

Standardin SFS-EN 50549-1 mukainen määrittely

SG = tuotantoyksikkö, synkronigeneraattori (esim. dieselgeneraattori)

ESG = tuotantoyksikkö, epäsynkroninen generaattori (esim. aurinkopaneelit)

SGM = tuotantomoduuli, synkronigeneraattori

ESGM = tuotantomoduuli, epäsynkroniset generaattorit

Tuotantolaitoksella tarkoitetaan saman sähköliittymän alle kytkettyjen tuotantoyksiköiden ja –moduulien muodostamaa kokonaisuutta

Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset

JAKELUVERKON KANSSA RINNANKÄYVIEN TUOTANTOLAITOSTEN LIITÄNTÄSUOJAUS

- + Standardi SFS-EN 50549-1:2019 edellyttää, että jakeluverkon kanssa rinnankäyvissä tuotantolaitoksissa tulee käyttää automaattista liitääntäsuojajärjestelmää(50549; 4.9.1 ”interface protection system”), joka kytkee koko tuotantolaitoksen irti jakeluverkosta tarvittaessa.
 - Carunan verkkoon kytkettävien uusien tuotantolaitosten osalta suositellaan noudatettavan Energiateollisuuden suosituksessa* esitettyä 50 kVA rajaa.
 - + Pienen tuotantolaitoksen (<50 kVA) tapauksessa automaattinen liitääntäsuojajärjestelmä voi olla integroituna tuotantoyksiköihin(50549; 4.9.1 ”interface protection system and the point of measurement might be integrated into the generating units”).
 - + Sen sijaan isommissa tuotantolaitoksissa (≥50 kVA) vaaditaan erillistä liitääntäsuojajärjestelmää, joka ei ole integroituna tuotantoyksiköihin.
 - Erillisen liitääntäsuojajärjestelmän tapauksessa suositellaan pitämään myös tuotantoyksiköihin integroidut / tuotantoyksikkökohtaiset suojaukset käytössä
 - 50 kVA rajaa tulee ehdottomasti noudattaa 1.1.2023 alkaen. Siirtymäaikana, vuoden 2022 loppuun asti voidaan noudattaa 100 kVA rajaa.

* *Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset (3.6.2021)*

Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset

JAKELUVERKON KANSSA RINNANKÄYVIEN TUOTANTOLAITOSTEN LIITÄNTÄSUOJAUS

- + Lainauksia verkostosuosituksesta *Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset (3.6.2021)*
 - *Suojaus on perusteltua olla lähellä jakeluverkon liitäntäpistettä, jotta vältetään vääriltä laukaisuilta muun muassa sisäverkon ylijännitetilanteissa.*
 - *Lisähyötynä keskitetylle suojaukselle on määräaikaistestien hallinta, jotka on selkeämpi toteuttaa yhdellä laitteella yhdessä paikassa. Keskitetyllä suojauksella vältetään muun muassa jännite-erot liitäntäpisteeseen verrattuna, sekä varmistetaan suojauksen oikea toiminta hajautettuun suojaukseen verrattuna*

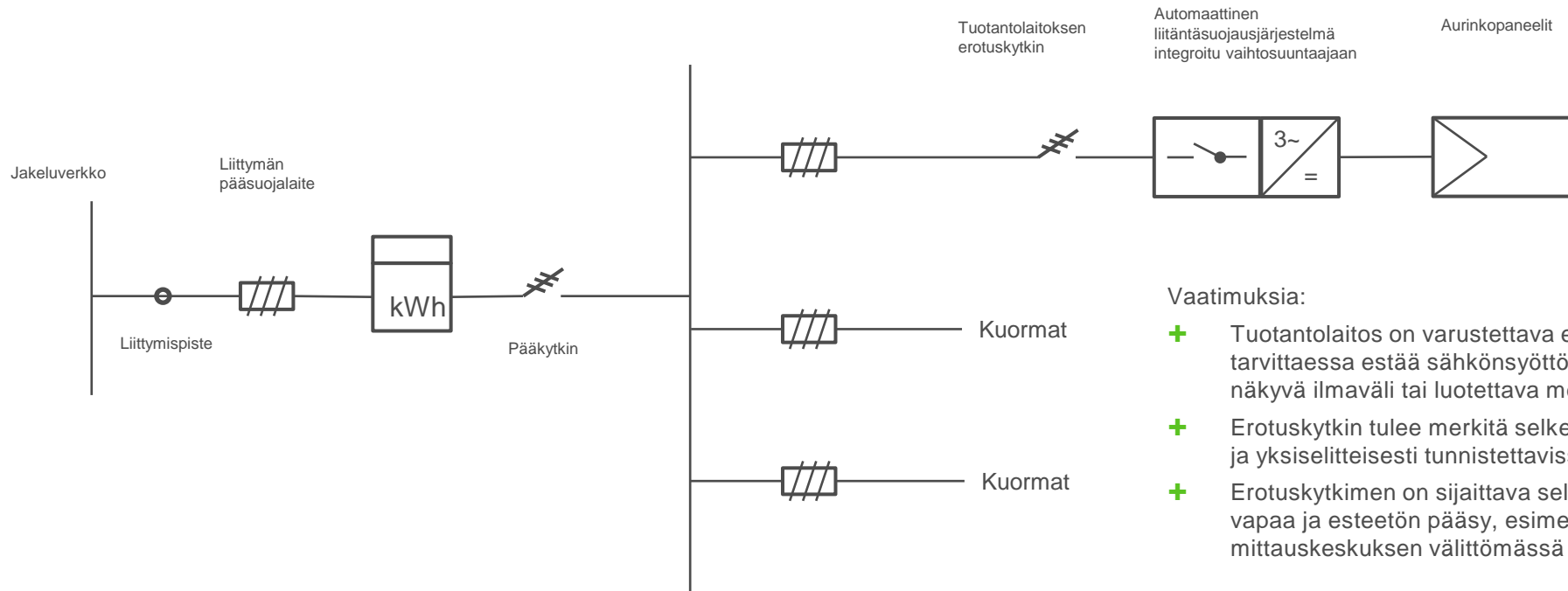
Sähkön pientuotannon tekniset vaatimukset

JAKELUVERKON KANSSA RINNANKÄYVIEN TUOTANTOLAITOSTEN LIITÄNTÄSUOJAUS

- + Seuraavilla sivuilla on esimerkkien avulla havainnollistettu tuotantolaitosten automaattisen liitännäsuojajärjestelmän keskeisiä toteutusperiaatteita. Kaikkia yksityiskohtia ei ole esitetty kaavioissa. Liittyjän tulee varmistaa liitännäsuojajärjestelmää ja muiden tuotantolaitoksia koskevien vaatimusten toteutuminen.
- + Esimerkeissä on käytetty mm. suuntaajalaittein sähköverkkoon liitettyjä aurinkopaneeleja. Esimerkkien päätarkoitus on havainnollistaa vaihtojännitepuolen toteutusperiaatteita. Tasajännitepuolen toteutusta ei ole esimerkkikuvissa käsitelty.
- + Automaattisen liitännäsuojajärjestelmän (50549; 4.9.1 ”interface protection system”) keskeinen tehtävä on kytkeä koko tuotantolaitos irti jakeluverkosta, jos verkkosyöttö katkeaa tai jännite/taajuus laitoksen liitännänavoissa poikkeaa sallituista arvoista.
- + Toisaalta tässä ohjeessa käsitelty automaattinen liitännäsuojajärjestelmä ei suoja tuotantolaitteistoa esimerkiksi laitteiston sisäisten vikojen osalta. Automaattisen liitännäsuojajärjestelmän lisäksi voidaan tarvita muita suojauksia suojaamaan tuotantolaitteistoa ja liittyjän muuta sisäistä sähköverkkoa, mikä liittyjän on huomioitava laitteiston toteutuksessa.

Tuotantolaitoksen liitännäsuojausjärjestelyn toteutusperiaate

ESIMERKKI 1. <50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN AUTOMAATTINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ VOI OLLA INTEGROITUNA TUOTANTOYKSIKÖIHIN

Vaatimuksia:

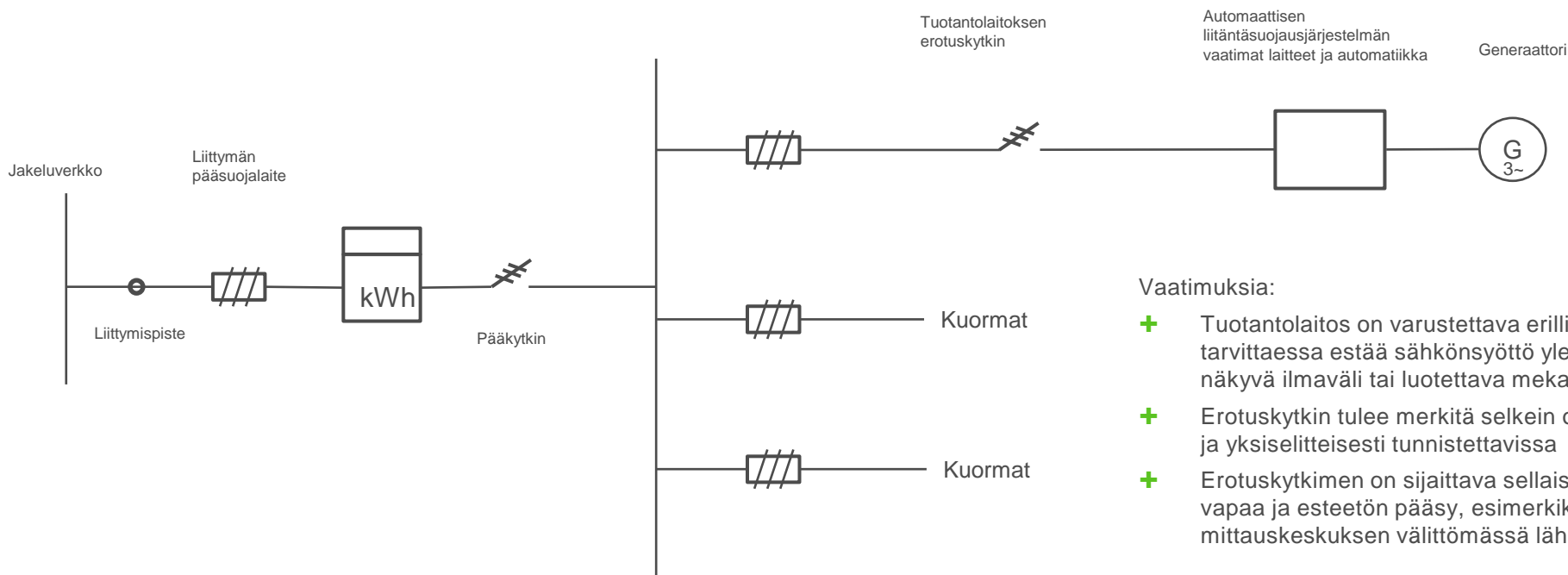
- + Tuotantolaitos on varustettava erillisellä lukittavalla erotuskytkimellä, jolla voidaan tarvittaessa estää sähkönsyöttö yleiseen verkkoon. Erotuskytkimessä tulee olla näkyvä ilmaväli tai luotettava mekaaninen asennonosoitus.
- + Erotuskytkin tulee merkitä selkein opastearroin ja merkinnöin, jotta kytkin on helposti ja yksiselitteisesti tunnistettavissa
- + Erotuskytkimen on sijoitettava sellaisessa paikassa, johon Carunan edustajalla on vapaa ja esteetön pääsy, esimerkiksi pääkeskuksen pääkytkimen tai mittauskeskuksen välittömässä läheisyydessä

Huomioita:

- + Automaattisen liitännäsuojausjärjestelmän lisäksi voidaan tarvita muita suojuksia suojaamaan tuotantolaitteistoa ja liittymän muuta sisäistä sähköverkkoa, mikä liittymän on huomioitava laitteiston toteutuksessa
- + Liitännäsuojausjärjestelmän ja sen mittauksen sijaitessa etäällä liittymispisteestä voi johtaa virhelaukaisuihin sisäverkon ylijännitetilanteissa. (mittauspisteen jännite nousee suuremmaksi kuin jakeluverkon jännite liittymispisteessä)

Tuotantolaitoksen liitännäsuojauksen toteutusperiaate

ESIMERKKI 2. <50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN AUTOMAATTINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ

Vaatimuksia:

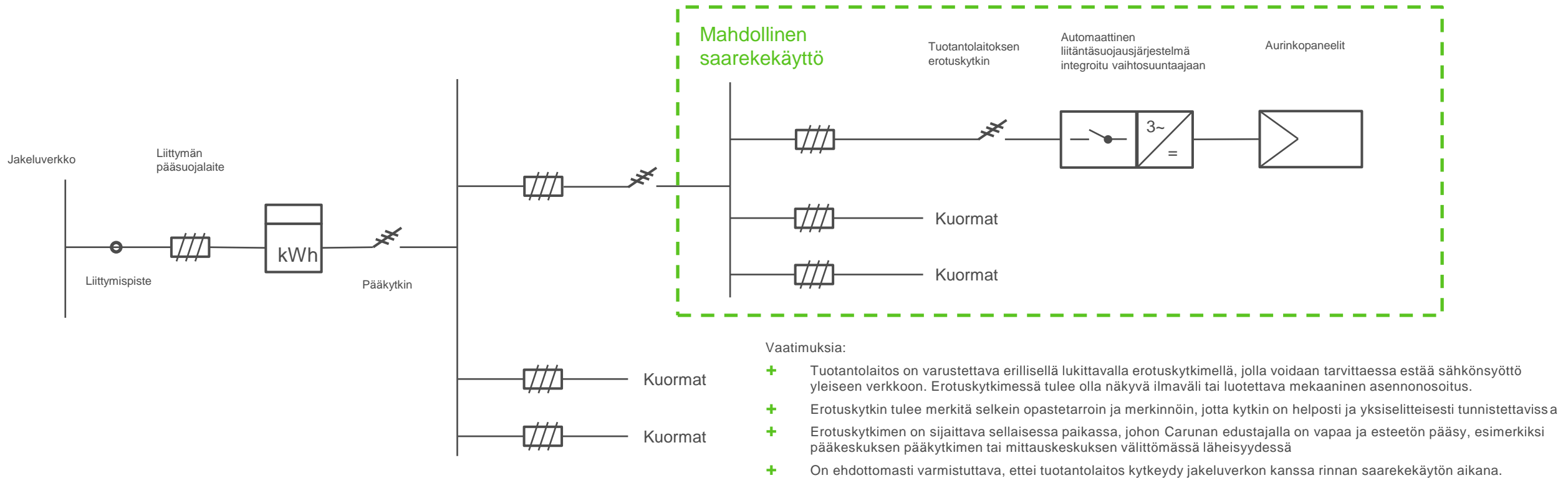
- + Tuotantolaitos on varustettava erillisellä lukittavalla erotuskytkimellä, jolla voidaan tarvittaessa estää sähkönsyöttö yleiseen verkkoon. Erotuskytkimessä tulee olla näkyvä ilmajäli tai luotettava mekaaninen asennonositus.
- + Erotuskytkin tulee merkitä selkein opastetarroin ja merkinnöin, jotta kytkin on helposti ja yksiselitteisesti tunnistettavissa
- + Erotuskytkimen on sijoitettava sellaisessa paikassa, johon Carunan edustajalla on vapaa ja esteetön pääsy, esimerkiksi pääkeskuksen pääkytkimen tai mittauskeskuksen välittömässä läheisyydessä

Huomioita:

- + Automaattisen liitännäsuojausjärjestelmän lisäksi voidaan tarvita muita suojauksia suojaamaan tuotantolaitteistoa ja liittymän muuta sisäistä sähköverkkoa, mikä liittymän on huomioitava laitteiston toteutuksessa
- + Liitännäsuojausjärjestelmän ja sen mittauksen sijaitessa etäällä liittymispisteestä voi johtaa virhelaukaisuihin sisäverkon ylijännitetilanteissa. (mittauspisteen jännite nousee suuremmaksi kuin jakeluverkon jännite liittymispisteessä)

Tuotantolaitoksen liitännäsuojauksen toteutusperiaate

ESIMERKKI 3. <50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN AUTOMAATTINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ VOI OLLA INTEGROITUNA TUOTANTOYKSIKÖIHIN

Vaatimuksia:

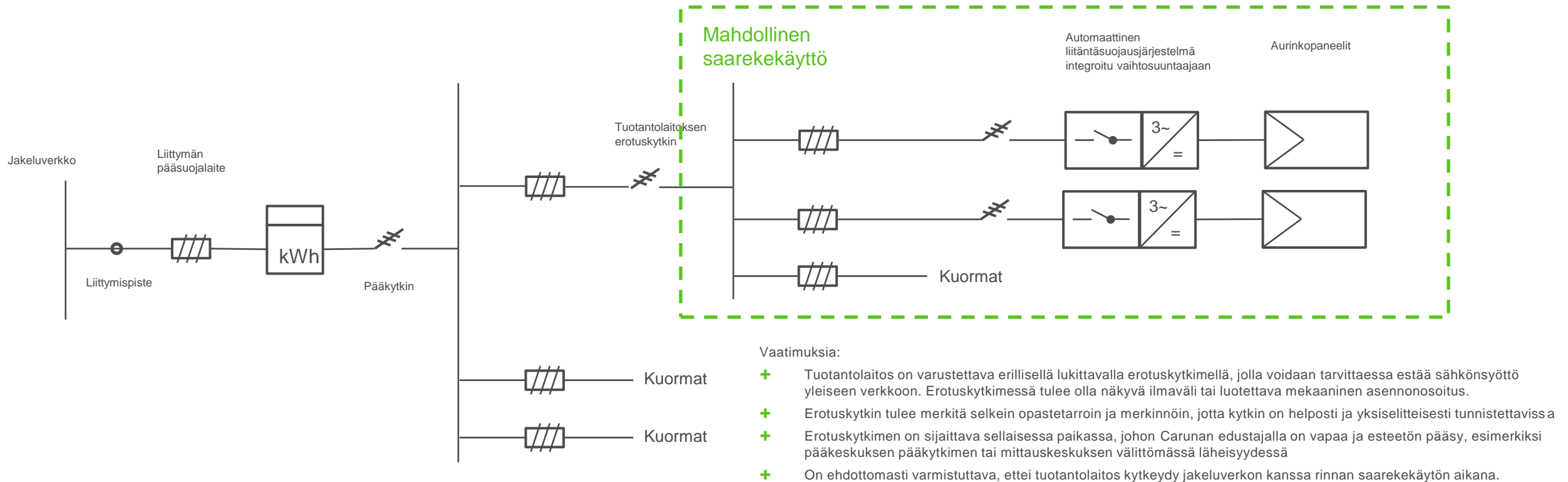
- + Tuotantolaitos on varustettava erillisellä lukittavalla erotuskytkimellä, jolla voidaan tarvittaessa estää sähkönsyöttö yleiseen verkkoon. Erotuskytkimessä tulee olla näkyvä ilmajälki tai luotettava mekaaninen asennonosoitus.
- + Erotuskytkin tulee merkitä selkein opastetarroin ja merkinnöin, jotta kytkin on helposti ja yksiselitteisesti tunnistettavissa.
- + Erotuskytkimen on sijaittava sellaisessa paikassa, johon Carunan edustajalla on vapaa ja esteetön pääsy, esimerkiksi pääkeskuksen pääkytkimen tai mittauskeskuksen välittömässä läheisyydessä.
- + On ehdottomasti varmistettava, ettei tuotantolaitos kytkeydy jakeluverkon kanssa rinnan saarekekäytön aikana.

Huomioita:

- + Automaattisen liitännäsuojausjärjestelmän lisäksi voidaan tarvita muita suojauslaitteita suojaamaan tuotantolaitteistoa ja liittymän muuta sisäistä sähköverkkoa, mikä liittymän on huomioitava laitteiston toteutuksessa.
- + Liitännäsuojausjärjestelmän ja sen mittauspisteiden sijaitessa etäällä liittymispisteestä voi johtaa virhelaukaisuihin sisäverkon ylijännitetilanteissa. (mittauspisteen jännite nousee suuremmaksi kuin jakeluverkon jännite liittymispisteessä).

Tuotantolaitoksen liitännäsuojauksen toteutusperiaate

ESIMERKKI 4. <50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN AUTOMAATTINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ VOI OLLA INTEGROITUNA TUOTANTOYKSIKÖIHIN

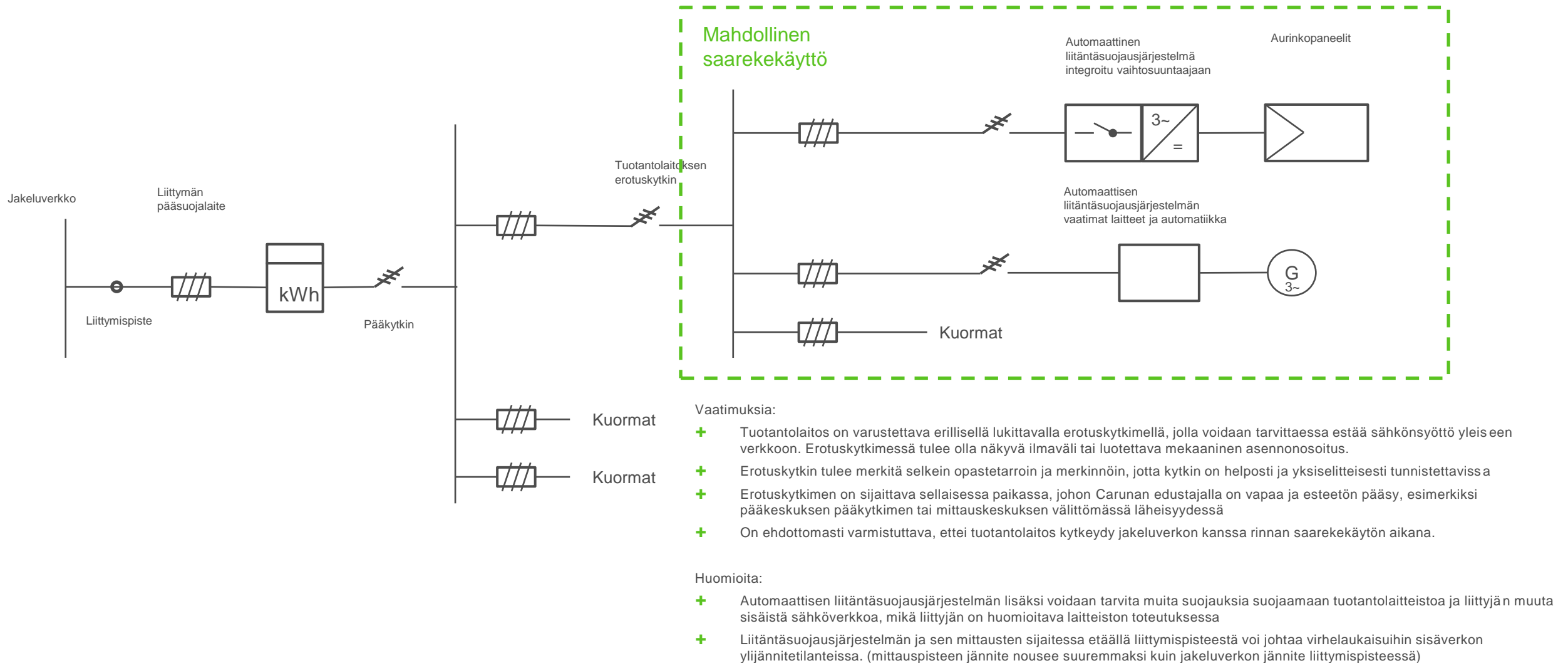

Huomioita:

- + Automaattisen liitännäsuojausjärjestelmän lisäksi voidaan tarvita muita suojauksia suojaamaan tuotantolaitteistoa ja liittymän muuta sisäistä sähköverkkoa, mikä liittymän on huomioitava laitteiston toteutuksessa
- + Liitännäsuojausjärjestelmän ja sen mittauksen sijaitessa etäällä liittymispisteestä voi johtaa virhelaukaisuihin sisäverkon ylijännitetilanteissa. (mittauspisteen jännite nousee suuremmaksi kuin jakeluverkon jännite liittymispisteessä)

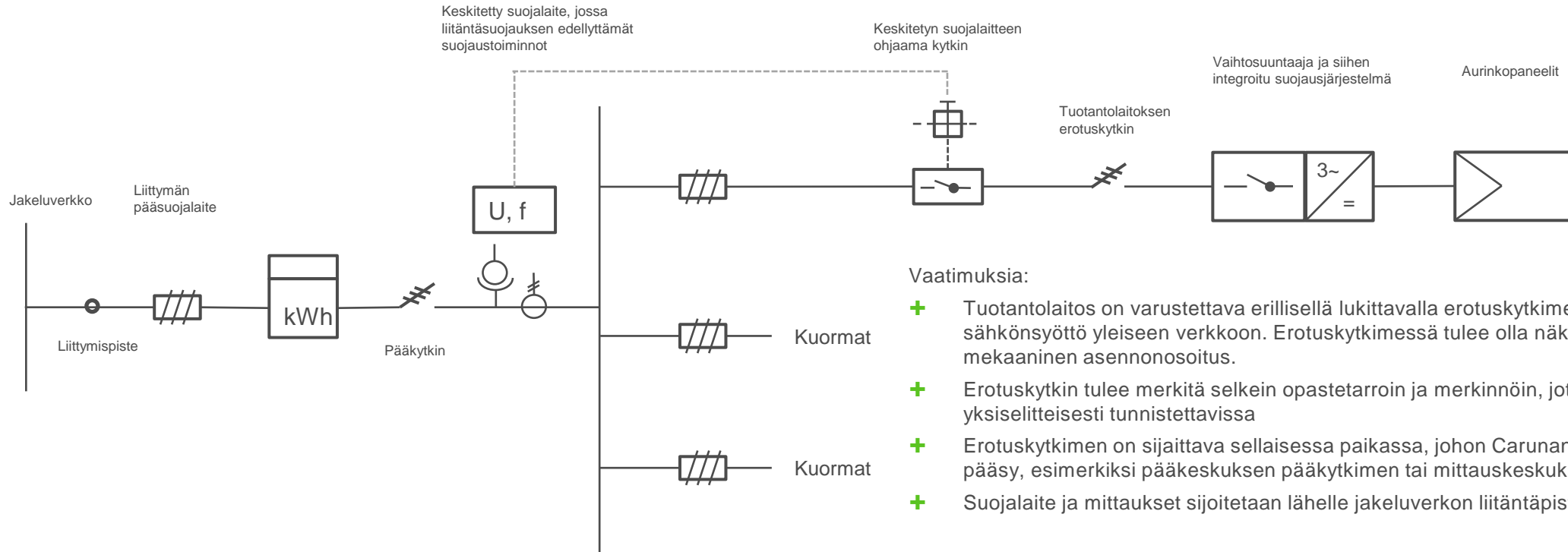
Tuotantolaitoksen liitännäsuojauksen toteutusperiaate

ESIMERKKI 5. <50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN AUTOMAATTINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ

Tuotantolaitoksen liitännäsuojauksen toteutusperiaate

ESIMERKKI 6. ≥ 50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN TAPAUKSESSA VAADITAAN ERILLINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ, JOKA EI OLE INTEGROITUNA TUOTANTOYKSIKÖIHIN

Vaatimuksia:

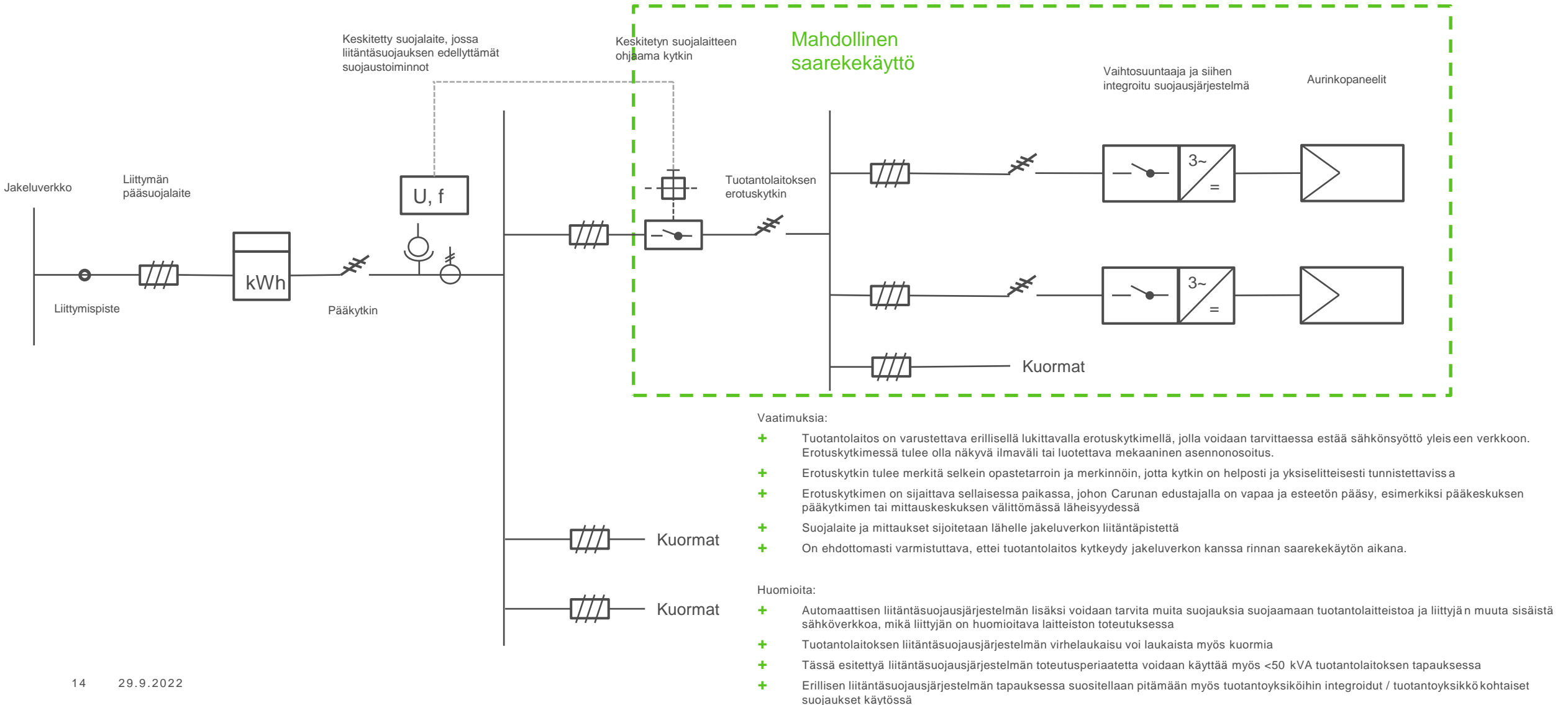
- + Tuotantolaitos on varustettava erillisellä lukittavalla erotuskytkimellä, jolla voidaan tarvittaessa estää sähkönsyöttö yleiseen verkkoon. Erotuskytkimessä tulee olla näkyvä ilmajäli tai luotettava mekaaninen asennonosoitus.
- + Erotuskytkin tulee merkitä selkein opastetarroin ja merkinnöin, jotta kytkin on helposti ja yksiselitteisesti tunnistettavissa
- + Erotuskytkimen on sijoitettava sellaisessa paikassa, johon Carunan edustajalla on vapaa ja esteetön pääsy, esimerkiksi pääkeskuksen pääkytkimen tai mittauskeskuksen välittömässä läheisyydessä
- + Suojalaite ja mittaukset sijoitetaan lähelle jakeluverkon liitännäpistettä

Huomioita:

- + Automaattisen liitännäsuojausjärjestelmän lisäksi voidaan tarvita muita suojuksia suojaamaan tuotantolaitteistoa ja liittymän muuta sisäistä sähköverkkoa, mikä liittymän on huomioitava laitteiston toteutuksessa
- + Tässä esitettyä liitännäsuojausjärjestelmän toteutusperiaatetta voidaan käyttää myös < 50 kVA tuotantolaitoksen tapauksessa
- + Erillisen liitännäsuojausjärjestelmän tapauksessa suositellaan pitämään myös tuotantoyksiköihin integroidut / tuotantoyksikkökohtaiset suojuukset käytössä

Tuotantolaitoksen liitännäsuojauksen toteutusperiaate

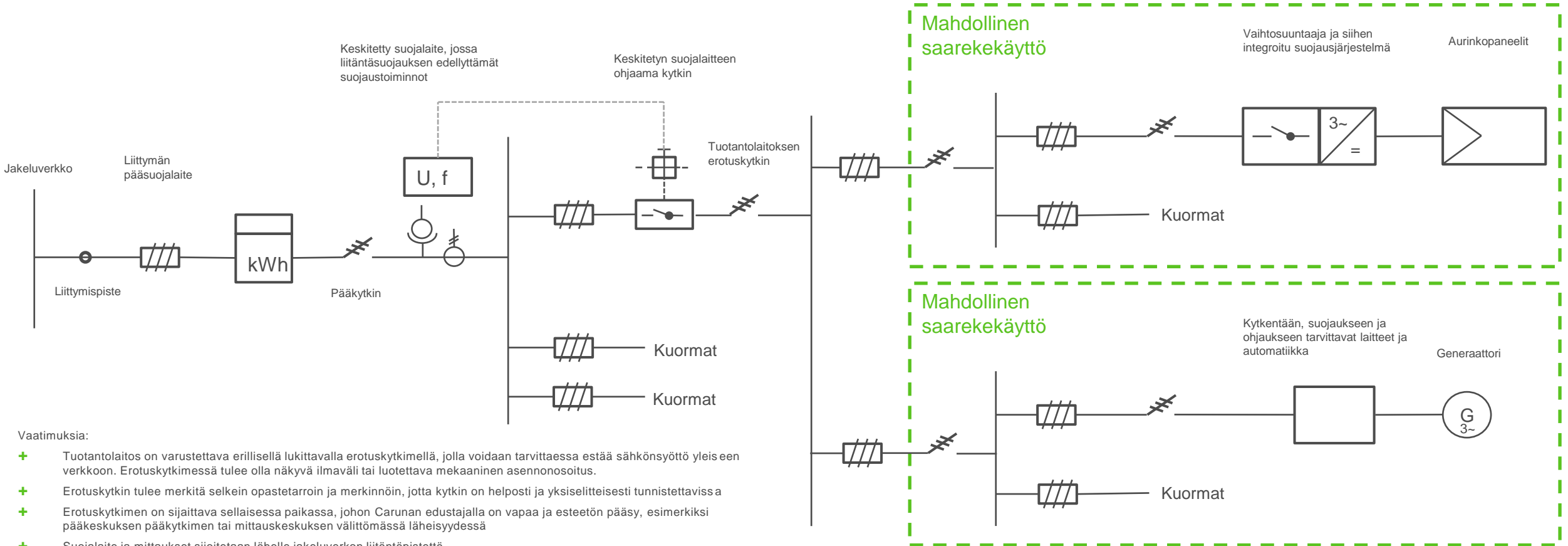
ESIMERKKI 7. ≥ 50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN TAPAUKSESSA VAADITAAN ERILLINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ, JOKA EI OLE INTEGROITUNA TUOTANTOYKSIKÖIHIN

Tuotantolaitoksen liitännäsuojauksen toteutusperiaate

caruna

ESIMERKKI 8. ≥ 50 KVA TUOTANTOLAITOKSEN TAPAUKSESSA VAADITAAN ERILLINEN LIITÄNTÄSUOJAUSJÄRJESTELMÄ, JOKA EI OLE INTEGROITUNA TUOTANTOYKSIKÖIHIN

Vaatimuksia:

- + Tuotantolaitos on varustettava erillisellä lukittavalla erotuskytkimellä, jolla voidaan tarvittaessa estää sähkönsyöttö yleiseen verkkoon. Erotuskytkimessä tulee olla näkyvä ilmajälki tai luotettava mekaaninen asennosoitus.
- + Erotuskytkin tulee merkitä selkein opastetarroin ja merkinnöin, jotta kytkin on helposti ja yksiselitteisesti tunnistettavissa.
- + Erotuskytkimen on sijoitettava sellaisessa paikassa, johon Carunan edustajalla on vapaa ja esteetön pääsy, esimerkiksi pääkeskuksen pääkytkimen tai mittauskeskuksen välittömässä läheisyydessä.
- + Suojalaite ja mittaukset sijoitetaan lähelle jakeluverkon liitännäpistettä.
- + On ehdottomasti varmistuttava, ettei tuotantolaitos kytkeydy jakeluverkon kanssa rinnan saarekekäytön aikana.

Huomioita:

- + Automaattisen liitännäsuojausjärjestelmän lisäksi voidaan tarvita muita suojuksia suojaamaan tuotantolaitteistoa ja liittymän muuta sisäistä sähköverkkoa, mikä liittymän on huomioitava laitteiston toteutuksessa.
- + Tuotantolaitoksen liitännäsuojausjärjestelmän virhelaukaisu voi laukaista myös kuormia.
- + Tässä esitettyä liitännäsuojausjärjestelmän toteutusperiaatetta voidaan käyttää myös < 50 kVA tuotantolaitoksen tapauksessa.
- + Erillisen liitännäsuojausjärjestelmän tapauksessa suositellaan pitämään myös tuotantoyksiköihin integroidut / tuotantoyksikkökohtaiset suojuukset käytössä.

SFS-EN 50549-1:2019 mukaiset asetteluparametrit Carunan pienjänniteverkkoon
kytkettäville, korkeintaan 1 MW:n, sähköntuotantolaitoksille

+ Asettelutaulukko

